

www.libtool.com.cn

BIBLIOTHEEK
SNELLAERT.

www.library.com.cn

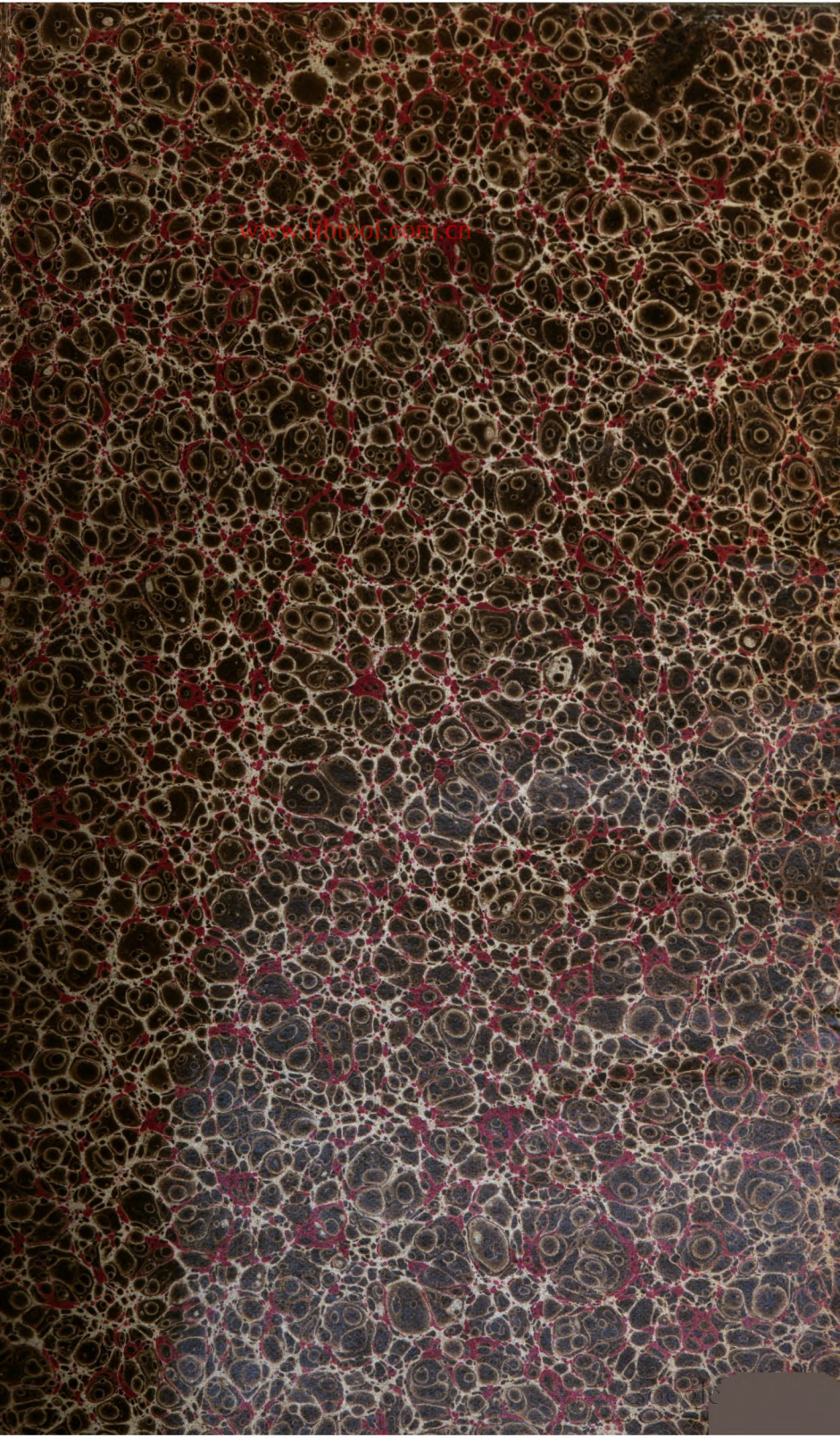

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

9

D

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

HANS-MICHEL,

O F

DE GESCHONDE EN HERSTELDE

E G H T.

VAN DE GEWAANDE GOUVERNEUR,

V A N

SURINAMEN.

B L Y - S P E L.

Nil jam decitur, quod non sit dictum prius.

Gedrukt tot AMSTERDAM, over de Brouwery
van 't WAPEN; Daar de *Vrouw*, *Kamenier*,
en *Kindermid*, gelyk zyn beslapen.
1753.

www.libtool.com.cn

VOORREEDEN

AAN DEN GUNSTIGEN

LE E Z E R.

HEt zal uw mogelyk wat vreemd voorkoomen? dat wy dus laat (na dat dit zoo bekende voorval, binnen *Amsterdam*, nu een Jaar geleeden al gepasseerd is.) Met dit ons *Blyspel*. Voor het ligt koomen; ons voorneemen is nooyt geweest, over die stof een *Blyspel* te ontwerpen: Dog zie hier de reeden die ons (op verzoek van verscheide goede Vrienden.) Daar toe aanleyding hebben gegeven.

„ Ons voor eenige dagen in handen
„ gevallen zynde, het *Vyfde deel* van
„ 't * *Dichtkundig Praal-Toneel van*
„ *Neêrlands Wonderen*. Vonden wy
„ in 't doorbladeren van het zelve,
„ daarin zeekere zoogenaamde klugt,
„ of liever zaamspraak, voerende
„ tot Titel *Klugt van Hans Michel*
„ *Frisschensteccher*.

A 2

„ Het

* Zeeker Werk dat onder de Roos werd uitgegeven.

VOORREEDEN AAN DEN

„ Het is ons bedunkens heel on-
„ natuurelyk, dat in een en dezelve
„ tyd, waar in het moet afspeelen, de
„ Minnehandel van *Hans!* met de Mei-
„ den word ontdekt, en de Vrouw in
„ het Kraambedde geraakt. Daar (N:B:)
„ de eene Personagie in het laatste
„ Toneel van het derde Bedryf zegt,
„ dat het Kind bereids eenige dagen
„ te vooren was gedoopt.

Zie daar Waarde Leezeren, de oor-
zaak die ons deed besluiten de Pen op
te vatten, en dees onze eersteling,
(schoon in veele deelen onvolmaakt,)
in de Weereld te brengen.

De ongeschiktheid der Toneelen en
Bedryven, van 't zelve, zullen wy liefst
stilzwygende voorbygaan: dog wy kun-
nen niet nalaaten, den *Autheur* te raaden,
hem in het vervolg liever bezig te hou-
den met zyn gewoone Schryfwyze, dan
zig verder te bemoejen met het maken
van diergelyke *Klugten* of *Samenspraken*.

Door de benaaming van Edelmoe-
dige Vrind! hebben wy op niemant
in

GUNSTIGEN LEEZER.

in 't byzonder gedoelt: dog komt de een of andere hem die toe te eigenen, wy zyn niet magtig hun die vryheid te betwisten.

Wy verfoeke den Leezer dat hy onze geringe kennisse in de DICTKUNST. gunstig zal gelieve te verschoonen, en zo hier of daar eenige fouten, mogten voorkoomen, dezelve na goed dunken te verbeteren; en te denken, dat het al een verwonderenswaardige Kok moet zyn, die een en dezelve Spyse voor alle Monden smakelyk zouden kunnen opdisschen.

Lees het met zo veel vermaak, als wy het hebben geschreeven, zo zien wy onze geringe arbeid genoegzaam voldaan.

*Daar word nu niets meer gezeit,
Of 't, was te vooren al bereit,*

VERTOONDERS.

www.libtool.com.cn
HANS MICHEL, *alias Baron Rapé.*

LEONOR, *Vrouw.*
LEONTIUS, *Vader.*
CONSTANTIA, *Moeder.* } *van Hans Michel.*

ELIZABETH, *Moeder van Leonor.*

DOCTOR BARDALA. } *Vertrouwde Vrienden van*
FREDERIK BALEIN. } *Hans.*

HENDERYN, *Kamenier.*
CORNELIA, *Kindermid.*
WILLEMYN, *Meid.* } *van Leonor.*

JASPER, *Knecht van Leontius, verloofd aan Willemyn.*

TRYNTJE SNAPS, *een Buurvrouw.*

ANDERIES. }
HENDRIK. } *Bekende van Tryntje Snaps.*

WILLEM, *een Kruidier.*

LUCAS, *een Liedjes Zanger.*

Eenige Wyven en Jongens, tot gevolg van Lucas Stom.

Het Spel speelt voor, en in het Huys van Hans.

Begint voor den Middag en eindigt die zelve Avond.

HANS

HANS-MICHEL,

OF

DE GESCHONDE EN HERSTELDE

E G H T.

VAN DE GEWAANDE GOUVERNEUR,

VAN

SURINAMEN.

B L Y - S P E L.

E E R S T E B E D R Y F.

Het Toneel verbeeld een Kamer in 't Huys van Hans.

E E R S T E T O N E E L.

HENDERYN, zingt onder het veegen van de Kamer.

STEM: *Komt Rosemond, &c.*

GT Vrysters die de Maagdom nog
Houd, voor uw waardste schat,
Ik raade uw, schuw die dwaling dog,
En onderzoekt eens wat?
Een vreugde zy verkiest,
Die deeze schat verliest.
En die opofferd aan een Heer, bis,
Die uw daar voor schenkt weér; bis.

A 4

Ja wel! ik weet niet 'k ben vrolyk, dog in myn hart heeft
bevreest,

Dat myn kameraat Willemyn! die valsaard, dat nydige beest:
Myn gemeenzaamheid, met onse Heer zal hebben gezien en
bespied.

Dat Vrouwensch, doet myn tog niets aan, als alle Chagryn
en verdriet;

Zo dat de waarheid is? weet ik 'er geen mouwen aantestellen,
Want dan heeft zy 't voorzeeker, aan onse Mevrouw! gaan
vertellen;

En die is jalpers genoeg om het voor waarheid aan te nemen,
Maar zegt. . . ik hoor imant koomen, niet langer te teemen.
Het is Cornelia, wat of die nou weër zal hebben te zeggen?
Zy moet niet veel praatzen, of 'er zal 'en Huys vol Leeven
leggen.

T. W E E D E T O N E E L.

CORNELIA EN HENDERYN.

C O R N E L I A.

MYn tyd Henderyn: je! leid het hier alles nog zoo on-
geredt?

Daar onze Mevrouw! van daag Volk verwacht; binnen in 't
Zalet,

Leid ook alles nog overhoop: nouw ik laat 'er jouw mee
begaan,

Het verschildt myn niet 'en beet, als jy 't kunt krygen ge-
daan.

H E N D E R Y N.

Wel nouw nog Mooyër, wie of jy hier langer zal Com-
mandceren?

Wil je wel ereis schielyk, na jouw Kinderekamer toefcheë-
ren?

En houwen die maar eens, in wat beeter order, en schoon,
Want daar voor verdien jy immers, zoo wel als ik, de kost en
Loon.

Ligt

Ligt meenje als Kindermeid, jouw alles vry staat te zeggen?
Neen! dat verdraag ik niet, al zouw 'er nog zoo'n leeven
leggen,

Wel wie drommel of jy hier berispen wil? Kom gaan ik
maar voort.

Met myn werk, eer ik me over jouw nog meerder mogt
maaken verstoort.

C O R N E L I A.

Ik meen het zoo niet Henderyn! jy word gaau moejelyk en
kwaat.

H E N D E R Y N.

Dat raakt jouw niet: moejelyk of niet, ik verzoek nu dat
je gaat?

C O R N E L I A.

Wat ben je boos? daar komt Mevrouw! spreek nu tog met
wat meer fatsoen.

D E R D E T O N E E L.

LEONOR, CORNELIA, en HENDERYN.

L E O N O O R.

BEnje luy met malkander, aan 't kyven, wat is hier te doen?

C O R N E L I A.

Och neen! Mevrouw, niemendal,

L E O N O O R.

Hoe was hier dan zoo'n groot gedruis?

C O R N E L I A.

Daar weet ik niets van, ik geloof dat Mevrouw! daarin heeft
abuys.

L E O N O O R.

Ik heb evenwel iets gehoord,

H E N D E R Y N.

Ja Mevrouw! ik heb met haar gegeven,
Als ik uw de reeden zeg, zoo zul je myn gelyk moeten
geeven,

Hoor Mevrouw, zy komt myn hier Commandeeren bruyën
en plagen,

Net of het haar aangaat, en dat kan ik nu niet langer ver-
draagen,

Ik wil veel liever op dit moment verhuizen, en uw deur
uit gaan;

Als onder die verbruyde . . (zwyg ik liefst.) langer te moe-
ten staan;

L E O N O O R.

Hoe? zulke groote vrienden, malkander haast by de ooren
te krygen.

C O R N E L I A.

Mevrouw, het kwam,

L E O N O O R.

Ik zeg dat je luy alle twee zult zwygen.

't Is lang genoeg, ook begint dat kyven myn nu te verveelen,
Zwyg je luy. Want als ik meê moet doen, zal het meerder
verscheelen,

Als ik begin is het niet zo gemakkelyk met myn gedaan
Gyna 't Zalet Henderyn (*tegens Cornelia*) en jy moet na de
Kinderkamer gaan

Henderyn en Cornelia, al morrende binnen

V I E R D E T O N E E L

L E O N O O R, *alleen*

IK, kwam daar net van pas, om die twee ligte koojen te
scheiden,

Ze zyn nooit by malkanderen, of ze kyven met hun beiden;
Was ik in een andere staat, zy moesten terstond vertrekken.

Maar nu moet ik zwygen! kom ik ga myn lievertje eens
wekken,

Van zelf zouw hy dog niet opstaan, hy's veel te vast aan 't
ronken,

Van de nagt is hy weêr te Huys gekomen, al een beest zoo
dronken;

Waar

Waar dat hy 's Avonds zyn loop heeft, kan ik niet komen te
 weeten,
 Want vraag ik daar na? Is't, ik heb hier in de buurt gegeten
 By de JUFFROUWEN BEZELMAN, en die houw ik met reeden
 verdacht;
 Het past haar niet, een getrouwd Man, zoo laat op te houden
 by Nagt.
 Hy zouw alle dagen na dat Huys, ook zoo niet draave, en
 loopen,
 Als daar niet meêr te doen was als Kouffen en Lind, te ver-
 koopen;
 Zoo leeft hy alle daagen, en nog durf ik geen eenen woord
 spreken,
 Want zeg ik iets, is hy voort klaar om myn den hals te wil-
 len breeken;
 Zyn reedenen weet hy, met zulke fraaye vloeken te lardeeren
 Of hy daaglyks onder het slegtste Canailje kwam te ver-
 keeren.
 Maar ik zal.

V Y F D E T O N E E L.

H E N D E R Y N , en L E O N O O R .

H E N D E R Y N .

M*Evrouw*, ik heb in het Zalet, nu alles aan kant en ge-
 daan,
 Belieft het uw, dat ik nu eens om die bootschappen zal gaan.
 L E O N O O R .
 Ja! gaat voor eerst, eens by VANDER MAAS, in de Halle-
 vemaansteeg,
 Geef toch wel acht, op het geen ik je zeg: en verstaa myn
 ter deeg,
 En haal by hem, wat Noten, Nagelen, en beste Pyp-Ca-
 neel,

En

Laat hy jouw met een wat Gembergeven, en Foely voorde
Candeel,

En vergeet niet wat Poejer Suyker, en van zyn beste Candy:

H E N D E R Y N.

Als ik, dat zal moeten onthouwen, ben ik deerlyk in de ley,

L E O N O O R.

Als je daar gedaan hebt, zoo gaat de Reeg'liers Breefstraat,
ten einden,

Tot by de Munt, daar woont ROMANS, zeg dat die me eens
moet zenden,

Eenige Bierglazen, Roemers, Kelleken, en Bocaalen.

Want leg ik 'er toe, zo zal der geen tyd zyn om die te haalen,

En gaat daar van daan op de *Vygendam* by de Vrient DANIEL
RAAP.

H E N D E R Y N.

't Zyn altermaal eerlyke luy, vooral de laatste dat's een be-
kende knaap,

L E O N O O R.

Zeg dat ik je zend, om Chocolaat met Banieljes te halen,

Dat het voor ons is, myn Man zal hun wel komen betalen.

H E N D E R Y N.

Mevrouw, geef myn op een briefje hoe veel ik van eider heb-
ben moet?

L E O N O O R.

Kom aan Henderyn, daar hebje al wat gelyk in, dat's heel
goed,

Ik zal 't briefje gaan Schryven: en met een myn Man eens
gaan wekken,

H E N D E R Y N.

En ik zal terwyl eens wat andere kleeren aangaan trekken.

Leonoor binnen.

SES.

S E S D E T O N E E L.

www.libtool.com.cn
H E N D E R Y N *alleen.*

Terwyl die op het Toneel haar verkleet.

JA! gy jy maar heen, hoe fyn weet onze Heer haar te bedriegen?
Nouw, hy 's een gestudeert Man, en die weet en met verstand te liegen,
Zou hy niet? hy heeft immers te PARYS aan 't Hof verkeerd,
En daar word een die wel veinsen kan, als een eerlyk Man geëerd.
Daar komt hy zelfs aan,

Z E E V E N D E T O N E E L.

H E N D E R Y N, H A N S, en W I L L E M Y N.

H E N D E R Y N.

IK wens u w goede morgen Myn Heer.

H A N S.

Goede morgen Henderyntje, myn troost.

(Hy wil haar zoenen)

H E N D E R Y N.

Laat staan, je doet myn zeer

H A N S.

Hoe maakje jouw zoo in order, dat gaat wis van daag, op 'en trant

Kom hier leg 'ereis aan: zoo dat smaakt! nu nog een warme Hand,

H E N -

HENDERYN.

Houwe stil Myn Heer! wy mogten hier worden gezien of
bespied

Daar komt imant! 't is onze Willemyn, en die vertrouw
ik niet.

www.indool.com.cn

WILLEMYN.

Henderyn! je moet van de Middag, eerst om die boodschap-
pen gaan,

(Stil.)

Hoe? onze Heer hier in zyn Japon, dat kan ik niet verstaan;
De Wagen gaat hier niet regt! dat zal ik Mevrouw gaan ver-
tellen.

HENDERYN.

Wat zegje daar binnens Monds? kom help myn me Doek
maar eens spellen.

WILLEMYN.

Ik zeg niemendal, wat benje zindelyk op jouw Kleeren en
Net;

(binnen.)

HENDERYN.

Zy heeft het in de Neus Myn Heer! gaat heen,

HANS.

Daar heeft zy niet eens op gelet.

• (binnen.)

ACHTSTE TONEEL.

HENDERYN, en CORNELIA.

HENDERYN.

W At moet jy hier hebben?

CORNELIA.

Niets, Henderyntje, benje nog al zoo kwaat,
*k Moet zeggen dat je jouw, op het kyven meesterlyk ver-
staar;

HAN-

H E N D E R Y N.

Ik was nog niet regt boos, anders hadje wel mooge beeven,
Dan ben ik in staat het beste Viswyf, nog van de leep te
geeven;

Daarom zwyg liever stil, en hoor myn raazen, geduldiglyk
aan,

Dat is veel beeter voor jouw, en ik heb dan ook schielyk
gedaan.

Scheelt 'er iets aan? datje myn van boven tot onder, zoo
bezieet,

'k, Heb misschien te veel in jouw oog? en dat ganje myn
niet.

C O R N E L I A.

Och Neen! dat hebje mis:kyk die Neusdoek gekreukt zyn,
en zitten

Nouw 't is buyten myn, ik zal 'er zop naauw niet op zien,
of vitten,

Ik, denk 'er voor 't minst, weer een Ducaatje is tusschen ge-
vallen.

(Wat zegje Henderyn?) Jy houd wel van dat Stoejen, en
Mallen,

Met onze Heer; zoo als ik daar gezien heb met myn eyge
oogen.

H E N D E R Y N.

Bruy heen met je viese grillen, jouw gezicht heeft je be-
droogen.

C O R N E L I A.

Wel alsje myn dat kan ontstryën, dan verslaan ik 't myn
niet,

Durf jy wel zweeren? dat 'er tusschen jouluyl, niets is ge-
schied;

H E N D E R Y N.

Voor wie zouw ik een EED daarop doen? voor jouw? zeg ny-
dige meid?

Nouw wil ik niet; wie hoorden van zyn dagen scheonder
bescheid?

'k, Geloof dat jy jaloers bent, en de schuld daar van legt op
Mevrouw!

Wilje myn de tong schraapen? neen! dat niet, ik heb de drom-
mel van jouw;

Maar

Maar in alle geval, wat leid jouw aan myn dingen geleege? En of ik van Myn Heer, een *Ducaat*; of niemendal heb gekreegen,
 Ook zal ik wel maken, dat Mevrouw! de gekreukte Doek niet en ziet,
 En wat 'er van de rest waar is: hoor Cornelia, dat raakt jouw niet.

C O R N E L I A.

't Is wel Henderyn! jy bent voort klaar, met iemand af jagt te geeven:
 Ik wenschte wel, dat wy wat trouwer voortaan, zamen konde leeven,
 Op dat wy de buyt, voor dat extera Carresseeren, en streelen, Voor de vuyst, en gelyk twee Zusters zaamen mochten deelen.

H E N D E R Y N.

Zeeke? dat hebje al heel slim bedacht: het overleg is niet kwaat,
 Maar myn zalje immers zo in de zak niet pissen, kammeraat. Neen! dan benje in 't geheel mis, en verkeerd geaddresseert; Al was onze Menheer, nog eens zoo veel op jouw *Gecharmeert*.
 Ik gun jouw dat vetje van harten, en al wat je van hem kunt krygen
 Kom 't is al lang genoeg, daar van gesproken: laat ik maar zwynen.

(Henderyn binnen.)

C O R N E L I A.

'k, Meen die *Sluypboer*, al die brutale woorden eens te be-talen.
 Daar komt Mevrouw! ik zal het alles aan haar eens gaan verhaalen.

N E E.

N E E G E N D E T O N E E L.

LEONOR, CORNELIA, en WILLEMYN.

L E O N O O R.

W El Cornelia! hoe kan je myn by 't Kind, zoo lang laten wagten,
Daar je wel weet dat ik door den dorst, by na zouw versnagten;

C O R N E L I A.

Mevrouw! ik ben maar in de Keuken geweest, om wat Chocolaat,

Voor uw; daar hield onze Willemyn! me wat lang, aan de praat,

♫! Die heeft aan myn zoo veel verteld, van Henderyn, en jouw Man,

Dat ik 'er verfeld van sning? en 't nog naauw'lyks gelooven kan,

En om je de waarheid te zeggen, dat Myn Heer zyn trouw heeft geschonden!

L E O N O O R.

Is 't wel mogelyk?

C O R N E L I A.

(Stil)

Mogelyk? ja dat heb ik zelf wel eens ondervonden.

L E O N O O R.

Zouw die Lichtmis, die Hoerendop, myn Huys zoo ontëeren?

Ja wel! was ik in een andere staat, ik wil je wel zweeren,

Dat ik

C O R N E L I A.

(Had ik nu maar gezweegen.) Mevrouw! gy moet uw voet al stil houden,

Want anders zouw, Willemyn, aan myn nooit iets willen vertrouwen.

B

WIL-

WILLEMYN.

Met een Kan met Chocolade in Hand.

Mevrouw, de Chocolaad is gereed, waar moet die werden gebracht?

LEONOR.

Op de Kinderkamer, Willemyn, gaa toch voorzichtig en zacht.

CORNELIA.

Geef het myn, jy mögt de Klyne eens wakker maaken Willemyn!

Die is pas in de slaap, dan zouw ik 'er maar meê verleegeen zyn
Zal ik het doen Mevrouw? zy mögt te veel raazen,

LEONOR.

Ja doe jy het maar.

CORNELIA.

Heel wel, Mevrouw.

LEONOR.

Ik ben niet te vreedn over, 't gedrag van haar,
'k Geloof dat zy myn een Radt zoekt te draayen voor de oogen:

Dat gaat zoo gemakkelyk niet, ik word zoo ligt niet bedroogen.

Want dat zy zoo cerelyk is, als daar ze voor wil passeeren,
Dat is wel beeter te zien, uyt al haar opschikken, en kleêren.
Na myn gedachten, zal zy met Henderyn, de buytzaame deelen,

Die zy van myn Man krygen, wat Vrouw zouw dat niet verveelen?

Zeg myn eens, heeft Henderyn, in de Kleerkaamer haast gedaan?

WILLEMYN.

Ik weet het niet, maar zy hielp uw Man, die zoo ëven uit is gegaan,

Zyn Rok aantrekken, en de Paruyk hem in ordere zetten;
Toen ik myn voet by 't vertrek had, om op hun woorden te letten;

Kwam Mynheer daar uit; en zy was heel geallarmeerd, en ontfeld,

Dog wat 'er gebeurt is, weet ik niet! dat heeft ze myn niet vertelt.

LEO-

L E O N O O R.

Na weet ik waarom hy zoo voor die twee Meyden komt
spreken,

Maar de tyd is naby, dat ik myn eens aan haar zal kunne
wreken, www.libtool.com.cn

Zoo ras als myn Mama! hier aangekomen zal zyn uyt den
Haag,

Zullen zy terstond moeten vertrekken, en al was het noch
van daag.

Nu gy moet maar opletten, of je niet wat meer kunt ont-
dekken,

Weest verzeekerd het jouw tot geen nadeel zal verstreken.

Ik beloofje een *Mooy Chitsjak*, *twee rokken*, en dan een *paar*
Mooye Neteldoekse Halsdoeken, tot een Nieuwejaar.

W I L L E M Y N.

Als 't uw blijft Mevrouw! (daar is Henderyn) niet uit School
te klikken.

T I E N D E T O N E E L.

H E N D E R Y N, L E O N O O R, en W I L L E M Y N.

H E N D E R Y N.

M *Evrrouw*, de Kleerkamer is schoon, hebje nu nog iets
te beschikken?

L E O N O O R.

Hoe vraag jy dat zoo, heeft hy die daar de deur uitgaat? jouw
Poll,

Niet gezegt wat je doen moest, en schikken, zeg Olyke
makroll?

'k Ben op jouw schikken niet gesteld, en wil 't ook niet meer
verdragen,

W I L L E M Y N.

Zoo dat kyven noch langer duurt, valt 'er gewis ook wel
slagen.

B 2

L E O -

L E O N O O R.

Zouw ik dulden dat een *Kamenier*, zoo zal leeven met
myn Man.

W I L L E M Y N.

Ja wisten het de jongens, die zongen langs straat met Liedjes
daar van,

H E N D E R Y N.

Dat verstaan ik niet Mevrouw! ik ben een *Kamenier* met
eeren;

W I L L E M Y N.

Een *Kamenier* met eeren zegje? Dat durf jy niet bezwee-
ren?

H E N D E R Y N.

Daar leid jouw niets aangeleegen, jy krygt immers een *mooy*
Cbitsjak.

En twee Rokken, van Mevrouw! voor je aanbrengen regte
labbekak.

L E O N O O R.

Is 't nu lang genoeg? ik zeg dat je luy alle twee zult zwynen;
„ Ja die heb ik haar beloofd, en die zal ze van myn ook
krygen.

H E N D E R Y N.

't Is wel Mevrouw, ik zeg alsnog: ik ben een *Kammenier*
met eeren

Is daar zoo veel aan? dat ik Myn Heer zomtyds eens help,
om zyn kleëren

Aan te trekken;

L E O N O O R.

Neen! dat is het niet,

H E N D E R Y N.

Dan weet ik 't niet Mevrouw!

L E O N O O R.

Kom dan zal ik het eens, met weinig woorde zeggen aan
jouw?

„ Datje met myn Man, niets doet, als Soenen, Stoeyën,
Streele, en Malen,

Dog ik meen haast in staat te zyn, om je die kunsjes te be-
talen.

H E N -

H E N D E R Y N.

't Is goed te zien Mevrouw, dat de tyd van je bevalling is naby,

Want gy word tegenswoerdig, verbruyt gekwelt, van de jalouzy:

Die uw maar beschouwd, kan wel zien dat het is buyte reeden,

Dat gy dus aangaat op uw Man, en zoo gestadig bent te onvreeden.

Zeg Mevrouw! hebje die dikke buyk, door 't zoenen alleen, gekreegen?

Dat geloof ik niet! had ik die, 'k was 'er deerlyk mee verleegen.

L E O N O O R.

Wel Caronje? wie of jy daar nog mee durft komen bruyē, en plagen.

Weer je wel dat veel beploegd Land, zelde vrugten komt te dragen?

En ik geloof voor zeker, dat het met jouw ook zoo is geleege:

Want dat jy meer beurten als ik, van myn Ligtmis hebt gekreegen,

Is vast waar; ook heb jy hier in de buurt al lang gehad de naam,

Dat je by myn Hoerendop, die *echt* breker: zouwd moeten in de Kraam.

H E N D E R Y N.

Dat is myn zaak Mevrouw! al die praatjes kunnen myn niet vermaaken,

't Waar beeter dat de buuren 'er bemoeiden met haar eyge zaaken,

En myn met vrede lieten, 'k denk Cornelia, de Kindermeid,

Aan uw, weēr het een of aār, tot myn nadeel zal hebben gezeyd,

Zy denkt op die manier daar van dubbeld, te profiteeren,

Van Myn Heer door 't Soenen, en van uw door vals *adviseeren*.

B 3

L E O -

L E O N O O R.

Neen dat is geheel mis! hier staat zy die jou met hem kwam
betrappen.

H E N D E R Y N.

www.libtool.com.cn (tegens Willemyn.)

Zy liegt het Mevrouw, (ik zalje wel betrekken voor dat
snappen.)

W I L L E M Y N.

Ik heb niets meer gezegt, als dat ik gezien heb met myn
oogen.

H E N D E R Y N.

Ik zeg dat al wat jy verteld hebt, door jouw hals is geloogen.

W I L L E M Y N.

En ik zeg dat het waarheid is, en die zal ik altoos beminnen.

L E O N O O R.

En ik zeg dat jy luy zult zwygen, en gaan, maar na binnen.

(Henderyn, met Willemyn binnen.)

E L F D E T O N E E L.

L E O N O O R, *alleen.*

IK verwensch hun die myn geraaden hebben, met hem te
Trouwden,
En te gelyk het oogenblik, dat ik hem 't, eerste kwam aan-
schouwen.
Met wat liefstaligheeden, wist hy 't, JA WOORT van myn te
vrâgen?
Daar ik nu gestadig, myn over zyn, ontrouw moet be-
klagen.
Ja! wat kan een Mensch, in zyn gedachten, al worden be-
droogen,
Die me als een Engel voorkwam, is nu een duyvel in myn
oogen
En nog durf ik myn *Vader*, niets van zyn leevens manier
zeggen,
Want die weet al wat ik zeg, tot zyn voordeel uyt te leggen;
Ook

Ook is hy een van de DOELEN LOOPERS, en die kunnen
geen kwaats,
Al wie daar aan vast is, zyn Papa van WEEZELS grootste
Maats,
Ik hoop toch dat myn *Mama*, van daag hier zal komen,
uyt den *Haag*,
Die zal myn nog wat ondersteunen, en vertroosten, in
myn plaag;
*k Meen haar een boekje, met eenige staaltjes van hem
open te doen:
Op wat voor manieren hy tegenswoordig, zyn eyge, en
myn satsoen
Te leur stelt; ja dat eider 'er byna schande van moet
spreken,
Dog ik hoop heeft in staat te zyn, myn aan hem te kun
ne wreken;
Ik heb al gedacht, om by de *Schout*, eens over hem te gaan
klagen
Dat hy Onkuys leeft en hem tegens myn zoo slegt komt te
dragen,
Maar! hy is een *Scheepenszoon*, en een medestander van
den DOELEN.
En de *Schout*! is ook een van hun die voor haar yveren, en
woelen,
Een belooning, Groot Ampt, of een Officie hebben ge-
kreegen.
En de *Rechtbank*! die heb ik ook voor 't grootste gedeelte
teegen,
Daar zitten (behalven drie vier braave Heeren,) zyn Vrind-
den:
Zoo dat ik daar niet hoeft te gaan, om gerechtigheid te vinden;
Dus zal het best zyn, dat ik my nog wat stil hou, en
zwygen,
Tot 'er eens een occasie komt, om hem in het net te krygen.

Eynde van 't Eerste Bedryf.

T W E E D E B E D R Y F.

www.librool.com.cn

Het Toneel verbeeld een Straat.

E E R S T E T O N E E L.

HENDRIK, en ANDERIES, gelyk uyt,

TRYN SNAPS, over haar deur,

H E N D R I K.

N Een Anderies! ik geloof niet dat het de Waarheid zal weezen;

A N D E R I E S.

Ik geloof het wel, wilje eens, een klyn Vërsje op hem leezen?

H E N D R I K.

Ja heb jy het? laat zien,

A N D E R I E S.

Zie daar is 't, lees het eens hard en overluyd,

H E N D R I K, leeft.

Op den Heere CHRISTIAAN SCHOLTEN.

„ Zoo teeld betbraaf geſlagt, der SCHOLTENS wakker an,

„ Wyl dappere CHRISTIAAN, braaf Kinderen maaken kan,

„ By VROUW, en KAMENIER, en MEYD, dat biet eerſt „ Naafen,

„ Wat zal die Held, al Vragt, van die drie Akkers Manen.

Dat Vërsje is heel natuurlyk, en mooy gemaakt, wel verbruyt

Waar kryg je 't, van daan?

A N D E R I E S.

Luy van myn fatſoen, kunnen veel obtineeren.

H E N D R I K.

Als het waar is, mag, ik hem morgen op 't, Hof gaan Filitceeren.

• A N-

A N D E R I E S.

Ja maar . . .

H E N D R I K.

Wat maar? zoo ik een *Paspoort* moet haalen, zal ik het doen.

A N D E R I E S.

Ik wed hy 't jouw dan niet geeft, want hy staat nog al op zyn fatsoen,

Weet jy wel, wat hy voor eenige tyd, eens tegen jou zeiden?

H E N D R I K,

Wel?

A N D E R I E S.

„ Dat hy jouw met een Helbaardier : van 't Hof zouw

„ doen leyden,

„ Als je weer kwam, om een *Paspoort* : zonder jouw Hoed

„ af te neemen

„ Dat hy 't niet geeven zouw.

H E N D R I K.

Leg daar niet langer over te teemen,

Dat kan hy niet doen, ik heb dat van de Week gaan onder-
soeken,Ik myn Hoed vooreen *DOELIST* afneemen? dat zal ik ver-
vloeken;T R Y N, *over haar deur.*

Ja! zy zyn het,

T W E E D E T O N E E L.

T R Y N, *uyt haar Huys koomende,*

A N D E R I E S, en H E N D R I K.

T R Y N.

W El *Heintje*! waar heb je tog zoo lang gestooken?Jy luy bent niet veeg: want ik heb zoo even nog van je ge-
sprooken,Wat nieuws breng je mee? zeg 'ereis Driesie hoe dat jy al
vaart?

B 5

A N-

A N D E R I E S.

Kaal, ken knap, na de mode Tryntje!

H E N D R I K.

'k, Weet niets dat is te pyne waard;

www.libtool.com T R Y N.

Wel weet jy niets van myn buurman? HANS MICHEL, die
in dat Huys woont.

H E N D R I K.

Och neen! Tryntje,

T R Y N.

Niet? daar zal een COMEDIE van hem worden vertoont.

H E N D R I K.

Neen! dat geloof ik niet,

A N D E R I E S.

'Wel? het zou geen onmogelykheid weezen,

T R Y N.

't Is wel waar: daar op die Lantarenpaal staat het te leezen,

A N D E R I E S.

Kom dat moet ik eens zien, daar aan die Lantaaren, zegje
Tryntje.

T R Y N.

Ja Drieffie!

A N D E R I E S.

Hier is 't wil jy het overluyd leezen, zeg maat *Heintje*?

H E N D R I K.

Ja! mits datje zoo lang zwygt, want jouw praaten zouw me
verveelen,

A N D E R I E S.

Dat beloof ik, zie daar is myn Handt;

H E N D R I K, leeft.

Op MAANDAG den 15. January 1753.

Zal men ten V O O R D E E L E N

V A N H E T

RESPECTIVE SPINHUYS

O P D E

SCHOU-

B L Y - S P E L .

17

S C H O U W B U R G .

VERTOONEN, DE

WANHEBBELYKE LIEFDE,

Of het alom beroemd

M E E S T E R S T U K .

V A N

Held, CHRISTIAAN SCHOLTEN,

K I N D E R E N M A A K E R .

B L Y - S P E L .

En na het zelve, de

GEWAANDE GOUVERNEUR,

van S U R I N A M E N ;

K L U G T - S P E L .

Tusschen beyden zal men Vertoonen, het FEEST van

V E N U S .

O F D E

ONTEERDE VROUW, KAMENIER,

E N K I N D E R M E Y D ;

D I V E R T I E S E M E N T .

Verciert met Zang en Dans.

Precies ten Vier Uuren op het Toneel.

A N D R I E S .

Die Comedie moet ik zien speelen ;

T R Y N .

T R Y N.

't, Is wel waar! de *Kamenier*, en *Kindermeid*, moeten by hem Kraamen,
Foey, die Canailje van en Vent; hy behoorden hem te schaamen,

H E N D R I K.

't Is immers Menschelyk Tryn, hoe hebje daar zoo veel teegen?

„ Daar zyn veel eerwaardiger Mannen, die men dat te last
„ heeft geleezen,
„ En die schaamen haar daar niet over; nu ik zalze niet
„ noemen.

T R Y N.

Dat weet ik zoo goed als jy, dat hebje voor myn niet te verbloemen,
Ik geloof daar niets van, dat zyn maar kwaade pennen, en tongen.

H E N D R I K.

Heb jy 't, Lied, wel geleezen? dat Kootje met GRIET,
heeft gezongen?

T R Y N.

Spreek myn van dat profaane, en lasterlyke Pasquil toch niet,
Zoo ik *Schout* was, wierd den *AUTHEUR* wis gebannen uit het gebied,

Van de generaliteyt en dat wel ten eeuwigen daagen:
Op dat men van zoo'n schadelyk subjeckt raakten ontslagen.

A N D E R I E S.

Jy hebt geen ongelyk Tryn! maar wy raaken daar door van het spoor,

Met SCHOLTEN: lanten wy daar maar meê voortgaan,

T R Y N.

Dat's de waarheid: hoor:

Dat myn Man het deê, ik zouw geloof ik? hem dat wel ver-
leeren,

Ik liet hem vast zetten, of ik ben'geen Vrouw met eeren;
Wil je luy, een Koppie Thee met me, drinken? gaa dan
maar in Huys,

H E N-

H E N D R I K .

'k Heb geen tyd , ik dankje ,

A N D E R I E S .

Ik ook ! ik gâ een Boodschap doen , hier over de Sluys ,

(Hendrik , en Anderies binnen.)

T R Y N .

Daar komt *Jasper* , die smelaar , de Knecht van Papa SCHOL-
TEN ! aan ?Zouw Hy de bekendmaking niet zien ? neen ! kom laat ik in
Huys gaan.

D E R D E T O N E E L .

J A S P E R , *alleen.***S**preek ik Willemynkje maar alleen , meen ik haareens to
zeggen ,Dat ik haast wil 'Trouwen , en dat moet zy me niet weder-
leggen ;Myn Heer is *Bewindbehebber* , die zal myn' en Officie geven ;

En dan kennen we zamen , net astwie Kipperjes leven ;

Ook is 'er nog wel een buyte kansie , niet dat ik zouw wille
steelenNeen ! daar ben ik veel te eerlyk toe , maar om het te deelen ,
Met die't geslooten hebben , dat mag men immers wel doen ?Want als men 't , op die manier krygt , is 't met eeren , en
fatsoen ;Hoe menig ien ? heeft men Heer wel en grooter Offi-
cie gegeven ,En as hy myn nouw *Kruytleezer* maakt ? daar kenne wy
wel van leven ,Zie als men Kruytleezer is , valt 'er zomtyts wel wat
te winnen ,Voor al , zoo men na de Scheepe moet , die in Tessel
zyn binnen ;ô ! Wat zal ik bly , en vergenoegt zyn , als ik eens ben
getrouwt ,Dat *Willemynkje* ! 't niet eêr doen wou , heeft me voor
lang berout ;Voorzichtig , niet voor by te loopen , hier is 't Huys daar ik
moet zyn .
(Hy scheld.)

VIER-

VIERDE TONEEL.

WILLEMYN, en JASPER.

WILLEMYN, *haar deur open doende.*

W El Jasper, is dat schellen?

JASPER.

Gendag myn uytgeleeze *Willemyn!*

WILLEMYN.

Dat wensch ik jouw van gelyken *Jasper*, wat hebje te zeggen?

JASPER.

Dat zal ik met wynig woorden aan jouw, wel uyt kunne leggen;

„ Myn *Heer!* en *Mevrouw!* (zullen als 't goed weêr is)
„ laten wy weten,„ Van Avond, by jouw Heer, en Mevrouw, koomen, om
„ met haar te eeten.

WILLEMYN.

Wil je wat wagten? ik zal de Bootschap gaan doen by *Mevrouw!**(Willemyn, binnen en uyt.)*

JASPER.

Ja! ik zal geloof ik nog sterven van klink klare liefde om jouw.

WILLEMYN.

't Is heel goed Jasper, Mevrouw zal hun van Avond verwagten.

Maar wagt een ogenflag, daar vald me nog iets in de gedachten,

Zeg met een dat Mevrouws, *Mama!* word verwagt over de VeerenUyt den *Haag*, en vergeet niet met een haar dienst te presentereen.

JASPER.

't, Is wel, zeg hebje niet beloofst met myn te . . . zelle Trouwen?

WIL-

W I L L E M Y N.

Ja! dat zal ik ook doen, al zouw het myn daar na, nog zoo veel berouwen.

J A S P E R.

Nouw dan ben ik gerust, ik was daar waarelyk wat voor bevreest,

Dat je geen woord zouw houden; zie dat was dan niet eerlyk geweest,

„ Hoor Myn Heer heeft beloofd, van myn een Kruytleezer „ te maaken,

„ Om dat ik hem zoo getrouw bedien, in al zyn sakreete „ zaaken:

„ Daarom wil ik haast Trouwen, verstaai je dat myn uytverkooren,

L E O N O O R, *van binnen.*

Willemyn! Willemyn!

W I L L E M Y N.

„k heb geen tyd om na jouw reeden te hooren,

Kom *Jasper*, geef me een paar zoenen, Mevrouw, roept vaar wel,

(Willemyn binnen)

J A S P E R.

Vaart wel lief nu met een Snap, na Jacob in de Vergulde Bell.

V Y F D E T O N E E L

J A S P E R, *en* H E N D E R Y N.J A S P E R, *het Comedie Bortje ziende.*

W El wat of dat Placaat daar beduyt, wat zel dat nouw weêr weezen,
Laat ereis zien ('t is haast donker) zouw ik 't nog kenne leezen; . . .

(Hy leeft.)

„ En

„ En Miestersluk van de Vrouw van de Gormandeur van
Sarnamen.

Wat of dat nouw weër is ? Ja wel ! de Wyven hoorden 'er
te schaamen ;

'k Zal 't, nog eens met al myn verstand, gaan na leezen kom
Ras, *libtool.com.cn*

Ey kyk ! hoe komt de naam van de *Zoon*, van Myn Heer,
daar in te pas ?

Ja, ja, 't is zoo hy heeft voor eenige tyd, van 's Lands
weegen,

Op HET PRINCEHHOF, een heele groote bediening ge-
kreegen :

Daar zal de vergaaring, gehouden worden van de Heere
Staaten,

Misschien moet hy die helpen ? aan het maaken van de
Placaaten ;

Want hy 's heel taalkundig, Verstandig, en daar by ook
geleert ;

Als is hy *Doelift*, word hy toch by eenige daarom nog
geëerd.

Foey die partyschappen ; nouw gaauw na huys : ik ben
nog rad ter bien,

Daar zal ik Myn Heer vertellen, dat ik dat Placaat heb
gezien.

• H E N D E R Y N.

Hoe loopje met zoo veel haast *Jasper*, hebje aan ons
huys geweest ?

J A S P E R.

Ja *Henderyn* ! Ik groetje, 'k heb geen tyd,

(*Jasper binnen.*)

H E N D E R Y N.

Loop maar heen lompen beeft ;

Wat ben ik lang uytgeweest, weet ik niets te zeggen tot
verschoning ?

Ja ! dat is wel gevonden, maar wat is dat weër voor en
Vertooning ?

(*Zy leest.*)

Wel de Duyvel, zal men nu van men Heer en Come-
die gaan speelen ?

Ja

Ja wel ! wist ik wie hem , op zoo'n manier zyn eer kwam
ontsteelen ,
Ik ging (dat Canailje van Volk) aanstonds aanbrengen
by de Schout.
Want by hem zyn veel , van de aller geheimste zaaken
betrout ;
Wat raakt het de Menschen toch ? al moesten wy nu by
hem kramen ,
In alle gevallen , zoo lang als wy het ons , nog niet en
schamen.
Mevrouw is jaloers , daar komt de praats van , ik heb het
al bespeurd ,
Kom , kom , dat Comedie briefje , moet 'er maar af wer-
den gescheurd.
Ik zie daar van verre eenig Volk koomen , gå ik maar
in huys ;

S E S D E T O N E E L

ANDERIES, HENDRIK, en HENDERYN.

A N D E R I E S.

Is de Kamenier. zy heeft een Papier in de hand'

H E N D R I K.

Dat hebje zeeker Welabuys ;

A N D E R I E S.

Het is alwaar , maar ! het Comedie bortje is 'er afgescheurd
en weg ,

Mitschien heeft zy 't 'er afgescheurd kom vraag ik het :
Vrystertje zeg ?

Mogen wy dat Papier eens zien ? datje daar hebt in jouw
handen ;

C

HEN-

HENDERYN.

Wel neen, wat zieje daar aan? 't is en Pampier om te verbranden.

HENDRIK.

Laar ik ereis zien Suffie, staat 'er wat mooys op geschreven?

HENDERYN.

Neen! laat los jouw Duyvelsche Schelm, nou wil ik 't niet geven

HENDRIK.

Geef hier zeg ik je, wy zullen het maar eerst eens Copiëeren.

HENDERYN, *Terwyl zy in Huys vlugt.*

Ik doen het niet, dag Schoeljes men Heer zelve luy wat anders leeren;

ANDERIES.

Weg is de Hoer, daar komt Tryntje Snaps,

S E E V E N D E T O N E E L.

TRYN, HENDRIK, ANDERIES.

T R Y N.

W at is hier weêr te doen?

HENDRIK.

Niemendal, wy vraagden aan de Kamenier van *Hans*, met fatsoen,

Of wy een Copy mogten? van 't Comedie Bortje, dat zy afgescheurd heeft,

T R Y N.

En wou zy het niet doen? dat is wärelyk al heel onbeleefft.

H E N -

H E N D R I K,

Wilje reis wat nieuws hooren leezen, van *Hans Mich-*
bel, jouw Buurman?

T R Y N.

Als je wil *Heinsje*? ik barst al door de Nieuwsgierigheid
'er van,
Wat is het toch?

A N D E R I E S.

Een Gedicht, maar kanje wel zwynen zoo lang?

T R Y N.

Zwynen zegje? ò dat kan ik uyt de kunst, weest daar
voor niet bang;

H E N D R I K.

Kom dan zal ik aanstonds beginnen te leezen, wilje 't
myn eens geeven
Maat Dries?

A N D E R I E S.

Ja, daar is 't,

H E N D R I K.

Zo jy spreekt Tryn, moogje wel beeven.
Hy leeft.

LAUWER-KROON

Gevlogten om het H O O F D

Van den H E E R

CHRISTIAAN SCHOLTEN,

*Held CHRISTIAAN, den Kindren Maaker;
Is Eer, en Eed, en Plicht Verzaaker.*

Dats Heldenwerk, zoo net te mikken,
Zoo juyft te treffen met de schigt.
Dat *Venus* zelf 'er voor zouw schrikken,
Al liet ze uw Kroonen, door haar wig;
Gewis'lyk! Dapp're CHRISTIAAN;
Gy moet uw op 't multipliceeren,
Zeer wel en naar de kunst verstaan;
Dat drie uw t'zaam als Vader eeren.

C 3

Dat

Dat 's beeter als 't *Plantagie* loopen,
 Tot styving der *DOELISTERY*.
 Dat mogt uw aan de Galg doen Knoopen,
 Hier raakt ge met een brandmerk vry.
 Een Brandmerk, dat m' uw moest doen slaan
 Op 't staale voorhoofd, en graveeren
 Daar in, een wel gespoorde haan,
 Die zig verstaat op 't proceëren,
 Wien *VROUW*, en *MEYD*, en *KAMENIER*.
 Byna op eenen *eyd* begroeten,
 Als *VADER* van een *Kind*, drie *Vier*;
 Terwyl gy met uw Saters voeten,
 Hen dreygt van uw te slooten af,
 Waar op u *Wyfje*, dan verbolgen.
 Dat gy haar kost aan and'ren gaf,
 Uw weigerd, langer in te volgen.
 En loopt met recht weer naar den *Haag*,
 Op dat zy by *Papa van WEEZEL*.
 Zich van haar trouwe gunst beklag,
 Voor een zoo'n luyē darts'len ezel!
 Deez' *Schoon Vaadr* maakt nu weer de *Vreē*,
 In hoop dat gy eens mogt bekoomen,
 Op zyne en *Vader SCHOLTENS*, beē,
 't Gebied, aan *Westerlandsche Stroomen*.
 Om daar meē, als een groot Bruteur
 Met zak en pak, naar *Surinaamen*.
 Te gaan, als opper *GOUVERNEUR*,
 Om dat zy hier zig uwer schaamen;
 En met beding zoo dat niet vlot,
 Dat gy in de *Oostersche* gewesten,
 't Zy dan ter uwer eer of spot,
 Zult moeten zien uw heyl te vesten.
 Om daar in dat verzengd climaat,
 Uw *Vrouw* wat meer te respecteeren,
 Of wel naar eisch, van haaren Staat,
 Doot and'ren laten Carresseeren.
 Op dat zy dus haar schaā vergoe,
 Hier door uw geylheid reeds geleeden,
 En uw dus op haar beurt een doe,
 In 't gild der *Hoerendragers* treden;

Dat

Dat strekt dan uwe STAM tot eer,
Held CHRISTIAAN! zoo-moet-men schreeuwen
Zie daar, zie daar, vervliegt al weer
Een van de maag're *Doelen-Spreeuwen*.

www.libtool.com.cn

*Konst Genootschap
Propatria, et Libertate.*

TRYN.

Noemje dat een Gedicht? je mogt, het liever de naam
van PASQUIL geeven;
Maar wat is dat van SURINAAMEN? dat 'er in staat ge-
schreven?
Zal men hem daar voor GOUVERNEUR zenden? dat heb
ik nog niet gehoord!

ANDERIES.

Och ja! de geruchten hebben voor eenige tyd, daar sterk van
gegaan,
Ik vrees zoo 't waar is, het met die COLLOÑIE in 't geheel
zal zyn gedaan;
Want daar is tegenwoordig, byna geen Negotie meer te doen,
Veel min als 'er een Gouverneur kwam, van 't *Doeliffen* fat-
zoen;

Daar komt een liedjes Zanger,

HENDRIK.

Nu zyn wy in onze discoursen verstoort,

A C H S T E T O N E E L.

LUCAS, ANDERIES, HENDRIK, en TRYN.

LUCAS, *Zingende wyf, met eenige Jongens tot gevolg.*

1.

Vrienden hoord na dit lied,
Al wat 'er geschied;
In Amsterdam, het derde huys,
Van de Raamgragt, daar is 't
niet pluys,
Ha, ha, zie zoo,
De Liefde brand, als stree.

2.

Daar woont die lompe Vent,
By eyder een bekend;
HANS MICHEL! die in 't wonder
Jaar,
Was mee een hoofd, der DORLEN
SCHAAAR,
Ha, ha, zie zoo,
De Liefde brand, als stree.

C 3

Hans

3.

Hans Michel, heeft een Wyf,
Maar tot zyn tyd verdryf,
Zoo heeft hy nog een Kamenier,
Dat is een jong, en aardig dier.
Ha, ha, zie zoo,
De Liefde brand, als stroo.

5.

Hy heeft de Meid let wel:
Gestookten in haar vel;
En dat net in een oude Wond,
Waar van pylde fluks de grond?
Ha, ha, zie zoo,
De Liefde brand, als stroo.

4.

De Meyd nog boven dien
Die heeft hy ook voorien;
Met Huyraad in haar Kinder kas,
Dat uyt moet komen, al heel ras;
Ha, ha, zie zoo,
De Liefde brand, als stroo.

6.

Is dat niet wonder schoon?
Al van een Scheepens Zoon.
Die zoo veel van de Vryheid hond,
Ja zelf nu hy nog is getrouwt;
Ha, ha, zie zoo,
De Liefde brand, als stroo.

A N D E R I E S.

Na ik kan hooren, zoo is 't een liedje op HANS MICHELMAN!

Als hy 'er niet te duur mee is, dan koop ik 'er ook een van.

T R Y N.

Dat is heel mooy, hoe veel komt zoo'n Liedje te kosten,
beste Maaf

L U C A S.

Hoe veel? Niet meer als een Stuyvertje,

H E N D R I K.

Kom geef 'er myneen, Kammeraat,

L U C A S.

Zie daar is het: nu zal ik je nog een ander late hooren,
Dat je na myn gedachten, nog meer als dit zal bekooren,

A N D E R I E S.

Geef myn 'er ook een, laat ik al weêr een Stuyvertje, verkwisten,

Aan dat mooye Liedje, op die meedestander van de
DOELISTEN.

L U C A S.

Daar Sinjeur, nu zal ik, 't ander Liedje beginnen te zingen;

T R Y N.

Wel als HANS MICHEL 't hoord, zal hy 'er uyt zyn vel
om springen.

L U.

LUCAS Zingt stem: boort Kees &c.

1.

2.

Ha, fraay Ceurieuſe
De ſchoone Rarite,
Jouw nooit voor deusſe
Zo zie 't is bon Marché,
't is niet mèt as en duut,
Par bleu ze ben een guut;
Jouw zelfe ſoo niet vinde,
Van ier, en rout l'Euröp tot
in Ooſtindie.

www.libtool.com.cn

La, viën te Kraame
De meid, en Kamenier,
Avec ſa Fämë,
Is 't niet en kröot plyſier
Pour, frère MICHELMAN,
Dat hy zyn zaak zoo kan;
Maar hoe ſtaar hy te kyken.
Met zyn drie Kindertjes, wat is hy
Ryke.

3.

Voila, rekt uytte,
Daar zie jouw Meſtre KRIS.
Et is en guytte
Et auſſie un grand Doellift;
Hy ſpeel op de Phiool,
Maar is maar om de kool,
Om de Mens, te bedrieke
Dat hy zouw Kinders maak, dat
zy et lieke.

Wat zegje van dit Liedje Sinjeur?

A N D E R I E S.

Dat is al 'en aardige Waal,

T R Y N.

Geef me ook zoo'n Liedje, maar ik verſta me niet op die
Taal;

L U C A S.

Alſhet je blijft Juffrouw! daar is 'er een,

T R Y N.

Nouw zal ik in Huys gaan,

En op myn gemak 't, eens gaan leezen, blyf jy luy noch wat
ſtaan?

Ik groetje vaarwel,

(binnen.)

C 4

NEE.

NEEGENDE TONEEL.

HENDRIK, LUCAS en ANDERIES.

HENDRIK.

HOe kom jy aan die Liedjes toch? Of is jouw dat niet
meêr bekend?

LUCAS.

Och ja! 't eerste heb ik van een *Martelaar*, 'en heele grappige
Vent;

En het tweede heb ik van een fatzoendelyk perzoon ge-
kreegen,

Die myn wat slagt: dat hy wat dikmaals om de poen is ver-
legen;

HENDRIK, *tegens Anderies*.

Willen wy eens zien, al de Liedjes die hy heeft van hem te
sloopen?

ANDERIES.

Wat zullen we 'er meê doen,

HENDRIK.

Aan d'Edelmoedige Vriend verkoopen;

ANDERIES.

Gâ je gang,

HENDRIK.

Zeg Vriend, heb je nog veel van de Liedjes? die jy daar
Zoo êven hebt gezongen;

LUCAS.

Dat weet ik niet, laat zien .. Ja .. zoo met mekaêr,
Omtrent Hondert-en-twintig stuks;

HENDRIK.

Hoe veel wil je hebben voor de hoop?

LUCAS

Wagt ereis . . . net vyf Gulden? en dan heb je ze nog
schande koop:

HEN.

H E N D R I K.

Neen! Ik geef 'er je net drie Guldens voor, en niet eenen duyts meer.

L U C A S.

Geluk 'er met, www.libtool.com.cn

H E N D R I K.

Daar is een Ducaton, geef me drie stuyvertjes weer,

L U C A S

Zie daar Sinjeur, ik bedank jouw, nouw met die pitjes
gaauw na huys,

Want me Wyf wagt 'er met smart na, die heeft munt
nog kruys.

(binnen.)

A N D E R I E S.

Maat Hein! Dat kwam je daar van pas, en al wat heel
goed te binnen;

H E N D R I K,

't Is en slegte tyd, en hier is nog wel wat geld meê te
winnen,

Wy moeten d' Edelmoedige Vriend, er wat aan zien
te smeeren,

Die kanze in zyn Coffy, of Collegie Kamers, wel de-
biteeren.

A N D E R I E S.

Wy moeten ze niet minder verkoopen, als een schelling
het Stuk;

H E N D R I K.

Gaan wy daar komt *Balein* met *Bardala*, zy hebben 't
byster druk.

(Hendrik, en Anderies binnen.)

C 2

THIEN.

T I E N D E T O N E E L.

FREDRIK, en BARDALA.

F R E D R I K

Ja dat 't myn gebeurden, ik ging by de Schout 'er over-
klagen

Foey, dat men door de heele Stad, zoo valsch imant zyn
eer gaat belagen,

Op die manier, kan men 't uw en myn ook wel op het
lyf dringen,

Ik Voor myn zouw 't niet verdragen, 't zyn gruwely-
ke dingen.

Imant zoo valsch te beschuldigen, met zulke booze zaaken
Ja waar het myn zaak, ik zouw 'er wel een eind van zien te
maaken.

B A R D A L A.

Gy hebt gelyk, maar hoe weet men doch al die dingen op de
Straat?

Zouwen de Meyden 'er groots op zyn? en die 'er van heb-
ben gepraat.

F R E D R I K.

Neen! maar ik geloof, dat d'een of andere voorstander, of
Hooft:

Van de LOEVE STEINSCHÉ party, hem die kool zal hebben
gestoofd,

Om hem by de Weereld nog meer, en meer gehaat te
maaken;

Dog hy moet 't évenwel weeten, wat 'er waar is van
die zaaken.

B A R D A L A.

Ik ben verwondert, ik geen meêr *Pasquillen* op hem heb
gezien.

Als die vier Reegels, en dan twee Liedjes.

F R E.

Is 't we

Gebeurde

Oude Aude

Wilje? Ik z

aan sta

Dat kunnen w

te vinde

Voor eerst zyn

Vrinden

Ten anderen zyn

sche part

Die nu boven c

haar zy.

Zyn Kuysheid, d

meeten

Want daar komt h

wel weeten

Willen wy naar m

beginnen;

Als het uw blijft?

zinnen.

Eynde

F R E D R I K.

Zie hier heb ik 'er nog een,
Dat vry boos is, dog al wat 'er in staar, is valsch en ge-
geloogen;

Het is nu voor geen eerlyk Man, om langer te kunnen
gedoogen.

BARDALA, (*Leest stil, lauwerkrans &c.*)

Is 't wel mooglyk? Heemel! Kunt gy dat nog langer
verdrigen,

Gebeurden 't myn, ik zou 'er duyzent Ducatonnen aan
wagen,

Om de Auteur van zoo'n

F R E D R I K.

Doctôr! Gymoest een Vêrs maken to: zyn lof,
Wilje? Ik zal uw helpen, want het ontbreekt ons niet
aan stof.

B A R D A L A.

Dat kunnen wy wel doen, stof is 'er toch in overvloed
te vinden,

Voor eerst zyn beleeftheid, tegen de DOELISTEN onze
Vrinden,

Ten anderen zyn haat tegen die van die LOEVESTEIN-
sche party,

Die nu boven dryven, en het meeste Volk hebben op
haar zy.

F R E D R I K.

Zyn Kuysheid, die moeten wy voor al by de eilen uyt-
meeten

Want daar komt het hem op aan, zie dat moetje vooral
wel weeten:

Willen wy naar myn Huys gaan? en 'er voort maar aan
beginnen;

B A R D A L A.

Als het uw blijft? ik heb het alzo omtrent half in myn
zinnen.

• (*Fredrik en Bardala binnen.*)

Eynde van 't Tweede Bedryf.

D E R.

D E R D E B E D R Y F.

Her Toneel verbeeld een Kamer, in 't Huys van Hans.

E E R S T E T O N E E L.

CORNELIA en HENDERYN.

CORNELIA.

JA! van de Morgen zei *Mevrouw*, datze haar *Moeder*
uit den HAAG,
Met de Schuyt over de Veeren, hier aan huys verwagte
nog van Daag.
Dan vrees ik dat hier, en vreeselyke pot te vuure zal zyn;
Die zal door Brieven van alles onderricht weezen *Hende-*
ryn!

HENDERYN, *met een Goudbeurs in haar bandt*
Dat vrees ik ook, nu zal 'er voor ons, niet veel meer zyn,
ten beste,
Want men Heer zal niet durven; 't is goed dat ik nog, voor
't leste
Van de Nagt zyn Goudbeurs, (schoon dat die wat klyn is.)
heb gekreegen;
Willen wy hem zaame deelen? of heb jy daar noch iets tee-
gen?

CORNELIA.

Och neen! hoe veel is 'er in?

HENDERYN.

Drie Ducáten, met 'en *balve Ryder*.
En vier koopere Prince Medailljes;

CORNELIA.

Hoe veel is dat dan, vooreyder?

HENDERYN.

Omtrent twaalf Guldens,

COR-

C O R N E L I A.

Waarom dat kóoper, in de *Goudbeurs* genomen?

H E N D E R Y N.

Weetje dat niet? om als *men Heer*, eens in geselschappen
moet komen

Daar gespeeldt werdt; een groote *Goudbeurs* te vertonen,
dat is de Reeden,

Ik neem de *halve Ryder*, en een *Ducaat*: benje daar meê te
vreedén;

C O R N E L I A.

Och ja! de *koop're Penningen*, zal ik tot gedachtenis be-
waaren,

H E N D E R Y N.

Daar hebje zeker, groot gelyk in, de ééne is 'en heele
Raare;

Zie deeze twee, zyn gemaakt, in die tyd, doe de *Prins*
STADHOUDER wierdt;

En deeze, toen men de geboorte, van de *Graaf van Buuren*
heeft geviert.

En deez' heeft me hem op den *DORLEN*, in 't *klyn kamertje*
gegeven,

Ter veruwiging, van die *Vergaring*, te bewaaren, al zyn
Leeven.

C O R N E L I A.

Die *Penning* mag ik dan wel in waarden houwen, zouw ik
mienen?

H E N D E R Y N.

Ik houw meêr, van de *Contanten*: daar kan ik me van bedie-
nen.

C O R N E L I A.

Zo is het immers veel beeter, nu wy de buyt zaame deelen,
Dan dat we den heelen *Dag*, niets doen, dan kyven en kra-
keelen;

H E N D E R Y N.

Daar hebje gelyk in, maar! hoe benje zo verbaast bleek om
jouw *Neus*?

C O R N E L I A.

Dat weet ik niet, meen je 't, of zeg je 't zo maar eens om de
leus?

H E N -

HENDERYN.

Neen! ik meen het wel,

CORNELIA.

Men Heer! heeft me van Nagt, eens gedearseerd;
 Daarben ik nog raar van, en dat is 't misfchien dat me man-
 keert;

Ik maak me wat ongerust,

HENDERYN.

Loop heen Zottin! hoe moest ik dan wel zyn?
 Want eer hy by jouw kwam, had hy al twee Lessen opge-
 zeit by myn.

CORNELIA.

Dat kan wel weezen, als 'er evenwel eens wat zoo 't een
 ofaar? . . .

HENDERYN.

Heb daar geen vrees voor, ik weet wel raat, voor dierge-
 lyke gevaar.

CORNELIA.

Ik ga na de Kinderkamer, *Mevrouw* mogt ereis roepen
 (binnen)

HENDERYN.

Ik groetje *Cornelia* (daar word geschelt) wie of 'er nouw
 weer zal zyn?

TWEDE TONEEL.

HENDERYN, LEONTIUS, CONSTANTIA
 LEONOR en JASPER.

HENDERYN.

Groeden Avondt *men Heer*, en *Mevrouw*, bliefsjemaar
 na binne te gaan?

Onse *Mevrouw*! heeft uw al verwagt: zy kleethaar, en
 wyniggie, aan;

LEONTIUS, en CONSTANTIA, *gelyk*.
 Jouw ook zoo *Henderyn*, is 'er niemant?

HEN-

H E N D E R Y N .

Neen!

C O N S T A N T I A .

Hoe vaardt jouw *Mevrouw*, toch al?

H E N D E R Y N .

Hoe zouw die varen *Mevrouw*? zy is zoo omtrent, tus-
schen 't *Vroet* en *mal*,

Zy is den heelen dag deur, zo ongemakkelyk, en te onvres-
den,

Dar'er by na geen huys meê te houwen is, en dat zonder
Reeden;

L E O N T I U S .

Zonder reeden zeg je *Henderyn*? dat kan ik niet geloven,

C O N S T A N T I A .

Hoe't hier toegaat, gaat myn begrip te boven
Kom Papa gaan wy by haar, dan zullen wy het wel beeter
hooren,

H E N D E R Y N . (*stil*)

Ja doe jy luy dat maar! Jouw praatjes, kenne myn in 't ge-
heel niet bekooren;

L E O N T I U S .

Daar gaan al heel slegte praatjes, van hem en jouw door de
Stadt,

Ja zelf dat jy en *Cornelia* by hem . . .

J A S P E R .

Zoo *Henderyn*! dat heb ik gevat.

H E N D E R Y N .

De Menschen spreken van zo veel dingen, daar ze niets
byna van weeten, (*stil*)

Myn Heer! Ik wouw, dat je al aan tafel zat, en vulde je bek
met eeten.

L E O N T I U S .

Het was 'en heel goed Vriend, van myn Zoon, die 't ons
kwam verhalen.

L E O N O O R .

Welkom *Papa* en *Mama*, sta hier toch, niet langer te
dralen,

By die Caronje van 'en Meydt; och daar wierd ik weêr,
zoo ontfeld,

Daar

Daar vind ik op de kinderkamer, je Zoons broek, (doch
zonder geldt

'Er in.) Hoe die daar komt, behoeft men niet eens na te
vragen;

C O N S T A N T I A.

Zwyg noch wat kint, gy moet het nog eenige tyd verdra-
gen;

Als uw *Mama* hier is, zullen wy dat wel eens vinden met
hem;

H E N D E R Y N.

Komt *Mevrouw van Weezel*, hier by, dan is Menheer le-
lyk in de klem.

L E O N T I U S.

Gaan wy naar binnen Dochter, daar kunnen wy veel vryër
spreken,

Over uw Man! foey! dat hy van myn Zeedelessen, zoo is
ontaart,

Ik acht de eer hem myn Zoon te noemen, byna niet meerder
waart.

C O N S T A N T I A.

Wat hebben we 'en droefheid van hem, foey die ondeugen-
de Zoon:

En wat is 't een schand' voor hem selv'

J A S P E R.

Hy krygt wel eens zyn loon;

L E O N O O R.

Kom binne Papa, en Mama,

L E O N T I U S.

Jasper! gy moet beneden na ons wagten,

J A S P E R.

Zeer wel men Heer! Ik zal daar in myn plicht wel betragten.

(*Zy gaan alle binne bebalven Henderyn*)

H E N D E R Y N.

Die Historie van de broek, meen ik *Mevrouw* met te be-
driegen,

Cornelia! moet het met styve kaken, haar maar hiet lie-
gen;

Ik zal terwyl een knoop'er afnyden: want wierd het be-
wezen,

Zou-

Zouden we met ons beyden, wel voor ons paspoort moge
vreeze,
Zy moet Mevrouw zeggen, dat 'er voor aan de gulp en
knoop af waar
Dat kanzeniet ontfryën; dan zyn wy weer buiten gevaar.
(Hier word geschild)

D E R D E T O N E E L

HENDERYN, WILLEM met een Reys sak, en Koopre sloof

en ELIZABETH, in de Deur staande

H E N D E R Y N.

W el Vent wat moetje hebben? wat is dat voor fat-
soen van schellen?

Je zoud, en Mensch op zoo'n manier, wel als de dood,
doen ontfellen:

Wat heb jy te zeggen?

W I L L E M.

Maak jou zoo boos niet, *Vrouw* of *Vryster* wat je bint,
Woont hier de BARON RAPE, niet? Die 'er drie te ge-
lyk, kan maaken met 't Kindt;

H E N D E R Y N.

Wat leit jouw daar aangelegen, zeg guyt? of die hier
woondt of niet,

W I L L E M.

'k Wil zeggen HANS MICHEL, wordje kwaat? het is
immers wel meêr geschiedt.

H E N D E R Y N.

Ja! Die woond hier waarom? waar toe leg jy hier zoo
lang te rêmen,

Of ben je hier gezonden, om de Boel ereis op te gaan neemen?
Door d'een of andere Spion, Verklikker, Vlyër, of Ezel,
Om de toestand te kunnen schryven, aan *Mevrouw van*
Weezel.

D

E L I Z.

ELIZABETH, *In de Deur staande.*

Dat gaat al wel;

HENDERYN.

Wat leidt die Vent op Menheer te fulpeneeren?

Was die maar rehuys, hy zouw hem de Lenden wel
braaf smeeren.Die zouw hem met meer ontzag doen spreekken, en op
een and're wys,Want hy heeft in *Vrankryk* geweest: en 't schermen ge-
leert te *Parys*.

WILLEM.

Mevrouw! blijfje maar in Huys te treden? Wy zyn
hier te recht;HENDERYN, *Terwyl Elizabeth in Huys komt.*Ach Heemel wat hoor ik daar! Wel waarom hebje aan
myn niet gezegt?Dat jy imant by jouw hadd'; ik wensch van harten wel-
kom Mevrouw!

't Is me lief dat ik uw

ELIZABETH.

Dat hoorden ik zo even wel beeter van jouw;

WILLEM.

Ik zal 't goed hiem neer zetten: blijfje me reis geld te
geven?HENDERYN. *(Stil)*Ik had wel môge leyën, dat zy maar in den Haag was.
gebleven;

ELIZABETH.

Daar Vriendr: twee, vier, en twee ses; nu ben ik na
myn verlangen

Hier eind'lyk gekomen

WILLEM.

Een *Schelling*, neen! Die wil ik niet ontfangen,
Voor en *Schelling*, zo veel goed te dragen: van de Haar-
lemer Schuyt,Neen Mevrouw! Ik zal ze niet neemen: ik had liever
geen duyts.Als 'en *Schelling*,

ELIZABETH.

Daar zyn nog twee dubbeltjes, nu kan het wel gaan,
WIL-

W I L L E M.

Ja! Zo is het wel: nouw kan der omtrent een borreltje op staan,

Ik bedankje Mevrouw, en kom me verders te recompeceeren, www.libtool.com.cn

(tegens Henderyn)

Gen dag Zus, Ik wensch jouw verders met de Baron wel te diverteeren.

(binnen)

VIERDE TONEEL.

ELIZABETH, HENDERYN, en LEONOR.

E L I Z A B E T H

Hoe is met myn Dochter?

H E N D E R Y N.

Hoe zouw 't?... Mevrouw, daar komt zy zelfs aan.

LEONOR, *baar Mama om den bals vattende.*

Welkom Mama! Ach bent gy daar? kom wil met my na binnen gaan; .

E L I Z A B E T H.

'k Ben terstond, op uw schryven vertrokken, en hierna toe gekomen,

Om dat ik uw slegte gesteldheit, uyt den brief van gisteren hebb' vernomen;

Myn Kindt, ik ben de heelen tyd, zo ongerust over uw geweest:

Hoe steld het uw Man? tegenwoordig die ligt mis, die dronken beeft;

Blyft dat nog al zoo 't zelve?

L E O N O O R.

Ach *Mama!* hoe zouw hy het stellen;

Ik ben niet in staat uw dat, met drooge Oogen te vertellen.

Treë binnen, daar zit zyn *Papa* en *Mama*, al na uw te wagen.

D 2

Dat

Dat zyn brave Luy, ik deê zonden, zoo ik die wide ver-
achten;

E L I Z A B E T H.

Dat's goed, dan kunnen we zaamen, eens overleggen en
spreken;

Op wat voor manier, wy ons het beste aan hem zulle kunne
wreken;

(*Leonor en Elizabeth binne*)

H E N D E R Y N.

Komt Men Heer nouw te huys, zal 't 'er euvel voor hem
daagen:

Want die *Mevrouw*, ly kt een Helleveeg 'k heb in haar geen
behaagen;

'k Vrees nu voor ons alle drie want maar daar word
al weêr gescheldt.

V Y F D E T O N E E L.

H E N D E R Y N en H A N S.

H E N D E R Y N.

MYn lieve Menheer; houwje stil maak doch in 't minste
geen geweld,
Uw Vrouws Moeder is hier uit den Haag, met jouw *Papa*
en *Mama*.

H A N S.

Dat scheelt me, niet al waren ze hier al te maal, ik geef 'er
niet na;

Dat zyn vervloekte Schurken, die myn eer en Naam, zoo
beliegen;

Zy meene door dat Pasquille maken, de Wêrld te bedrie-
gen;

Maar zo ik haar eens komt t'ondekken, moogen zy wel vree-
zen:

En myn Vriend *Kromme Frans*, meent 'er wel occasie toe
zal weezen;

Want

Want die weet nog al 't een, en and're zoo 'ereis op te loopen,
Van die Knapen: die 'er bemoeien, met Pasquillen verkoo-
pen;

Hoe wel ze hem meê, wynig vertrouwen; Ik zal . . .

H E N D E R Y N.

Bedaar toch wat Menheer.

Waarom ben je zoo boos? Om dat ze zoo hier en daar jouw
eer,

Aan de Lantarens plakken? Dat moet ik zoo wel als gy ver-
gen,

Daar is nog wel en weg op, gâ by de Schout 'er maar eens
overklagen;

H A N S.

Wat zeg je? Van Pask willen die hier in de Butrt aan een
Lantaren hebben gestaan,

H E N D E R Y N.

Ja! ik heb 'er zo een, dat meen ik te bewaren.

H A N S.

Wat staat 'er op, hoe kom je 'r aan?

H E N D E R Y N.

Wel van een COMEDIE, en ik weet niet, wat meer.

H A N S.

Laat eens zien,

H E N D E R Y N.

Ik zal 't gaar krygen; maar daar word gesche! Menheer!
(na dat Henderyn open gedaan b. est gaat zy binnen.)

S E S D E T O N E E L.

H A N S, F R E D E R I K en B A R D A L A.

H A N S.

W Elkom, myn getrouwste boezem Vrienden, hebt
gy Lieden dat gedaan?
Daar we van gesproken hebben:

D 3

F R E.

F R E D E R I K E N B A R D A L A , g e l y k .
Ja!

H A N S .

Hoe zulle myn Vyanden , staan
Kyken , als zy zien dat 'er uog zyn die de penne op vasten ;
Voor myn ;

F R E D E R I K .

Alis 't waar , daar zyn *Eerwaarder* , die wel uyt kwa-
me spatten ,
Dat zien wy thans : en is daar zeeker zo veel aan misdreven ?
't Is immers beter een kind gemaakt , dan berooft van 't lé-
ven ;

B A R D A L A .

Gy hebt gelyk : wy moeten hun al te maal , zoo zien te
verkloeken ,
Door ons Vêrs ; dat zy zelv' het niet geloven ;

H A N S .

Ik wou al dat Volk , wel vervloeken ;
Voor al die myn , die *Lauwerkrans* om het Hoofd , heeft
geschonken .

F R E D E R I K .

Wel hy is al heel fraay gemaakt , om 'er meê te gaan pron-
ken ;
Ik geloof dat 'er jets aan moet zyn , het kan onmooglyk aars
weezen ,

H A N S .

Slaan wy dat maar over : *Bardala* wild ge my 't eens voor-
gaan leezen ?

B A R D A L A .

Komaan myn Vriendt , ik zal zoo terstond , op uw verzoek
beginnen .

(*Hy leest.*)

O D E

O D E

A A N D E N H E E R E

CHRISTIAAN SCHOLTEN,

V A N

A S C H A T.

*Opper Commissaris der Waalen, &c.**Plerumque stulti risum dum Captum Levem.**Gravi destrungunt alios Contumelia,**Et sibi nocivum Concitant periculum.*

P H E A D.

Schoon dat vervloekte laster muylen,
 Den eerelyken Naam bevuylen,
 Van een oprecht en Vroom gemoedt.
 Dat nimmer wulpsche dertelheden,
 Nog andre buyten spoorigheden,
 Van Ontucht gaf den lossen Voet:

Schoon dat de helsche nyd en Wrevel
 Ten afgrond uyrstoof, met een Nevel
 Van lasterdampen, om de Deugd,
 Waar 't moogelyk, haar glans te ontroven;
 Zal nog de Vroomheid hier en boven
 Genieten een volmaakte Vreugd.

Een Vreugd en innig Ziels vernoegen,
 Ontlast van schrik, bevryd van wroegen
 Nadien 't zig van geen quaat bewust,
 Mag koestren in de Hemel straalen,
 Die in den zuyvren Boesem daalen,
 Van hem, die in de G . . heidt rust,

D 4

Dit

Dit kunt gy werklyk ondervinden,
 Nu lasterzucht durft onderwinden
 Uw *Deugd* en *onbesprooken Naam*,
 O SCHOLTEN! in 't gezicht te braaken,
 En uw, met schaamteloofse kaaken,
 Ontzint te hoonen, door een blaam.

Gy lacht met al de zotte grillen
 Der eereloofse *Quyl Pasquillen*.
 Van hem, die goddeloos zyn Pen
 Heeft afgericht, voor Zilv're Schyven
 Om andre snoode te geryven
 Op dat hy 's naaftens achting schenn'.

Gy weet hoe dat, die snoode gieren,
 Nacht Uylen die in 't donker zwieren,
 En schuwen 't Licht, by hun gehoont,
 Vervliegen moeten voor de Waarheid
 Wanneer die, met haar' held're Klarheidt,
 Uw onschuld voor elks oogen toont.

Zoo zal de loogen ook verdwynen
 Die men voor Waarheid wouw doen schynen
 Hoe dat ge uw Vaderland en Stadt,
 Waar in die brave Heer uw Vader
 's Volks Richter is en trouwe Rader,
 Ontruymen zoud, om dit of dat.

Ja, SCHOLTEN! laat de lasteringen
 Uw' Kuysche Deugd en eer bespringen;
 Uw Vroomheid straalt 'er door, als Licht!
 Die zal nog, als in Oude tyden,
 Toen *Joseph* om zyn Deugd moest lyden,
 Voor elk een haak zyn, van zyn Plicht.

Schoon

Schoon *Phædra*, door haar konstig liegen,
 Vorst *Theseus*, kon door waan bedriegen,
 Dat hy zyn braafsten Zoon verdacht,
 Dat hy *Hippolytus*, verbolgen,
 Bestond ter dood toe te vervolgen:
 Zyn Deugd herleeft by 't nageslacht.

Toen blonk die glans, terwyfde plaagen
 Vervolgden, die hem quam belaagen,
 En 't Licht deed schuwen, elk ten spot,
 Zoo zal de wraak uw haaters jaagen;
 D' afgunstigen, zig zelfs vertlaagen,
 En volgen *Phædra* * in haar lot.

MDCCLIII.

Ipsa sibi pretium Virtus.

* Zy bracht zig wyt Wanboop om 't leeven.

H A N S.

Het is waarlyk zeer fraay, ik bedank de Heeren; tree na binnen.

B A R D A L A.

Ik heb nu geen tyd, want het moet van den Avond nog op de Pers:

Dan is 't morgen tegen *Beurstyd* klaar,

F R E D E R I K.

Zie dan is 't nog vers

In 't geheugen, en om tyd te winnen, en niet veel met de Proef te loopen,

Zullen wy 't myn over buurman, laten distribuëeren, en verkoopen.

H A N S.

Dat hebt ge wel gepractizeerd, myn Vrienden: dan zyn ze vroeg klaar,

En door het publyk maken daar van, raak ik ook buiten gevaar,

Ten minsten zal het dan minder, als nu, eenig geloof kunnen vinden;

D S

Ik

Ik heb de Eer van uw nogmaals te bedanken getrouwe Vrienden,

BARDALA.

Vaart wel, myn Heer! *Koom Frederik*) 't word eens tyd dat we gaan,

(Bardala en Frederik binnen.)

HANS.

Vaar wel, nu Bardala zo als 't gezegt is, blyfd het dan staan.

SEEVENDE TONEEL.

HANS, ELIZABETH, LEONGOR, LEONTIUS,
CONSTANTIA en JASPER.

HANS, *Elizabeth, ziende.*

HA, *Mama* ik heet uw welkom hier, hoe vaart *Papa van Weezel*?

ELIZABETH.

Daar leyd jouw niets aangelegen schelm, jouw dronkbeest, jouw Ezel,

Vraag liever na jouw Hoeren, 'k meen de *Juffrouwe Bezelman*.

Daarje den heelen dagna toe loopt;

HANS.

Mevrouw! ik weet 'er niets van,
Uw reedens zyn verwart: ik weet 'er geen Concept van te formeeren;

LEONGOR.

Zeeker, weet gy 'er niets van? gy weet ons geslagt wel t'ontcieren.

ELIZABETH, *met een Broek in de Handt.*

t Is jammer dat dit een klare blyk, van uw ontrouw, komt geeven,

Je Broek op de Kinderkamer, wel wie hoorden 't van zyn leeven?

Of is het niet waar?

HANS

H A N S.

Mevrouw! ik heb die Broek 'er nooit laate leggen,

L E O N O O R.

Wy zullen 't aan *Cornelia* vragen, en die zal de waarheid
moete zeggen.

Of zy zal terstond moete verhuuzen, zoo zy niet wil be-
kenne,

H A N S.

Ik stoormyn daar niet aan ik begin die praat al te gewenne ;
(binnen.)

ACHTSTE TONEEL.

LEONTIUS, CONSTANTIA, ELIZABETH,
LEONOOR en JASPER.

L E O N T I U S.

ET *Mevrouwen!* het zyn gedaan dingen, en die neemen
geen keer,

Dat wy 't in der minnen afdeeden?

C O N S T A N T I A.

Gy hebt gelyk daar in Myn Heer!

Daar zyn wel vroomer ge'truykelt: het zyn gepasseerde
zaaken;

Dat was veel beeter, als 'er meer water om vuyl te maaken.

Wat zegje *Leonoor*?

L E O N O O R.

Ik ben 'er meê te vrede, wat zegt myn *Mama*?

E L I Z A B E T H.

Dat ik het volkomen overlaat, aan de *decisie* van zyn *papa*!

L E O N T I U S.

Hoor dan *Mevrouwe*; myn is voor eenige daagen positief
verteld

Dat den Heere MAURITIUS in 't kort weêr zal worden her-
steldt,

In

In al zyn voorgaande Caractërs, dus staat 'er niets van te hoopen

Dat hy 't *Gouvernement van Surnaamen*, daar 'k zoo om heb geloopen,

Zal bekomen; nu dunkt myn best te zyn de Meyden te laate gaan

Op dit moment, om ons voor eerst, van die last eens te ontslaan,

En dat myn Zoon Beterschap belooft, en excus verzoekt aan zyn Vrouw.

C O N S T A N T I A.

Dat is heel goed overlegt *Papa* . . . Wat dunkt uw daar af *Mevrouw*.

E L I Z A B E T H.

Ik vind het ook zoo heel goed,

L E O N O O R.

Ik ook *Mama*, om geen opspraak te maaken:

Dunkt my de Meyden, haar tyd uyt moeste blyve: voor alle zaaken.

L E O N T I U S.

Gy hebt gelyk, kom wil ik je *Man* laate roepen, *Leonoor*.

L E O N O O R.

Ja *Papa*, ik wil wel weer verzoenen met hem, maar hoor!

Voor eerst moet hy belooven, my getrouw te zulle blyven;

En als ik een Woort zeg, niet aanstonds met myn te kyven

Dan zal ik weer als,

L E O N T I U S.

Jasper gaat myn Zoon roepen, zeg dat hy hier

Voor't moet komen, dat ik hem . . .

J A S P E R.

't Is zeeker voor hem veel pleyzier

Jy luy doet niet als kyven, knorren schreeuwen en rasen;

Dat die goeje *Man*, 'er waarelyk wel van moet verbazen.

't Is wel Men Heer.

L E O N O O R.

Jasper zegt met een eens aan *Willemyn*.

Dat zy hier moet komen, als ook aan *Cornelia*, en *Henderyn*.

(*Jasper binnen*.)

NEE-

N E E G E N D E T O N E E L.

www.libtool.com.cnHENDERYN, CORNELIA, ELIZABETH,
LEONTIUS, CONSTANTIA, en LEONOR.HENDERYN, en CORNELIA, *gelyk*.**H**ier zyn wy nu *Mevrouwen* ! is 'er iets voor ons te zeggen ?

E L I Z A B E T H.

Zeg eens *Cornelia*, hoe deez' Broek, opjouw Kamer komt te leggen ?

C O R N E L I A.

Mevrouw, die heb ik 'er zelf gelegd, om een knoop aan te zetten.

Die 'er af waar ;

L E O N T I U S.

Zeeker ? wy zullen uw dat wel verder beſetteri :

C O N S T A N T I A.

Die lengen, heeft ze prompt verzonnen, dat heeft ze wel overleyt

L E O N O O R.

Ach *Mama*, zoo heeft ze myn met ſtyve kaaken, het telkens ontſtryd'

L E O N T I U S.

Hoor hier *Cornelia*, en *Henderyn*, nu ons de zaak zoo klaar is gebleeken,Dat myn *Zoon* 't met je houd : zulje eens voor de vyft met ons moete ſpreken.

Of je luy ook by hem moet in de Kraam ; op dat wy 't af kunne maaken

Met je luy, bedenkje wel, 't zyn geen bagatellen, maar zulke zaaken,

Daar je gemakkelyk over in 't . . .

Co

CORNELIA, en HENDERYN, *half ſcbryjende.*

Als wy 't dan zeggen moeten *Myn Heer*,
Ja! wy moeten by uw Zoon Kraamen alle twee:

E L I Z A B E T H.

Myn hart doet me zeer,
Over uw myn *Dochter*, dat gy in deeze omſtandigheid hebt
zoo veel verdriet,

C O N S T A N T I A.

Myn ook *Mevrouw*, maar wat zal men zeggen 't is al ge-
ſchiedt,

L E O N T I U S.

Kom aan hoe veel wil je luy hebben? mits dat je zult zwy-
gen,

Is 't een *bondert Guldens twee drie*, die kun je luy krygen;

C O R N E L I A.

Men Heer wy zyn evenwel onz' eeren fatzoen voor altoos
kwydt;

H E N D E R Y N.

Laaten wy maar Geld neemen, dan zyn we toch eerlyk
malle Meydt.

C O R N E L I A.

Je hebt gelyk *Henderyn*.

H E N D E R Y N.

Blijf je onseydet *vyf bondert Guldens*, te geeven?
Myn Heer, dan kunnen we onze Kraam nyt houwen, en zo
lang leeven:

Tot het vergeeten is;

L E O N T I U S.

Ik geef eyder *vier bondert Guldens*, met accoort, als je luy
eens komt te Trouwen,

Je *Man Kruytleezer* te marken, of ſets op de Werf: en daar
zal ik me woort in houwen;

H E N D E R Y N.

Ik ben te vrede *men Heer*; wat zeg jy 'er van? wat dunkte
Cornelia.

Is het zoo als *men Heer* zyt niet goet?

C O R N E L I A.

Goet zeg je? voor zeker, wel ja!

ELI-

E L I Z A B E T H.

Nu dunkt myn moesten zy hier zoo lang blyven tot't Vrou-
wendag waar?

L E O N O O R.

Zoo meen ik 't ook *Mama*, dan is het beeter, en ook minder
gevaar,

Dat'er zoo veel van gesproken zal worden,

C O N S T A N T I A.

Dat is ook veel beeter myn Kindt.

Wat'en ongerustheid doet me die *Zoon*;

L E O N O O R.

Ja! hoe teêr heb ik hem bemindt;

Mama wat zal ik doen? daar zie ik hem weêr binne koo-
men,

L E O N T I U S.

Heb daar geen zorg over, dat zal ik wel stellen: wild' daar
voor niet schroomen.

T H I E N D E E N L A A S T E T O N E E L.

L E O N T I U S, E L I Z A B E T H, H A N S, L E O -
N O O R, C O N S T A N T I A, H E N D E R Y N,
C O R N E L I A, W I L L E M Y N, en J A S P E R.

L E O N T I U S.

HOOR CHISTIAAN! het vinden van deez' Broek, moet
je niet meer ontkennen;
(Kom die zaak is afgedaan) gy moet uw voortaan weêr ge-
wennen
In Huys te blyven, en als een eerlyk Man behoort te leeven
Met

Met zyn *Vrouw*; kom bid' haar, dat zy het uw wil vergeeven:

E L I Z A B E T H.

Kom lustig als een *Man*, foey gy krenkt ons' en uw eygen farzoen,
Ik vergeef 't je ook, mits dat je belooft het nooit weêr te zullen doen;

H A N S.

Ja maar de Meyden;

C O N S T A N T I A.

Die heeft uw Vader al te vreedegesteld;
Die krygen eyder *vier bondert Guldens* aan klink klaar Geldt.

L E O N T I U S.

Kom CHRISTIAAN de tyd verloopt, het wordt laat, staa niet lang te draalen,
(Wy moeten nog Eeten) en straks komt de Koets om ons te haalen.

H A N S.

Ja wel *Papa*, ik zal het dan doen, op uw Orders en Verzoek

Met Conditie, myn *Vrouw* nooit weêr spreekt over 't geval, van de Broek

Hy knielt,

Nu dan Engel Lief, ik val voor uw neer op myn kniën,
Wil myn eens met uw bekoorlyke Oogen, Vriendlykjes aanzien?

Ey wil my myn losheid, en fouten nog eens vergeeven-
Ik beloof uw nooit weêr, ontuchtig of kwaalyk te zullen leeven

Maar uw altoos getrouw te blyven, ey vergeef 't myn dochterstondt,

Zoo gy dat doet Lief, spreekt 'er een Engel uyt uw Mondt;

L E O -

LEONOR.

Staa maar op, ik mag uw zoo niet langer zien, in zulk een
postuur www.libtool.com.cn
Ik vergeef het uw: mits gy uw gedrag verbeert van dit
Uur;

LEONTIUS.

Nu zyn de zaake weer in order CHRISTIAAN, het heeft me al
lang verveeldt
Pas nu maar op, zoo wordt, deez' wond, weer op Nieuws
gezelfd en geheeldt.

HANS.

Papa, ik zal wel oppassen, en geen reeden geeven aan myn
Vrouw.
Van klaagen, want ik heb van het gepasseerde grootelyks
berouw;

ELIZABETH.

Dat is myn lief ik wil hoopen, dat berouw maar zal blyve
duuren.

CONSTANTIA.

Ik ook *Mevrouw!*

LEONTIUS.

Zoo niet, dan zal ik hem voort na *Oostinje* verstuuren.
Al was het maar voor *Assistent* of noch minder Quali-
teydt,
Want van *het Gouverneurschap*, daar zyn wenu't Byltje
van kwydt
De Heer *Mauritius* is ook een heel, eerlyk en bekwaam
Man,
Het waar jammer indien men hem ontzette wilde daar
van.

LEONOR.

Ik begin zoo ongemakkelyk te worden, en voel zoo veel
Pyn,

E

Dat

Dat ik vrees van deez' Nagt, wel in het Kraambedde zal
zyn;

LEONTIUS.

Myn Kinderen ik heb d' eer van uw te feliciteeren
Met de herstelling der eendragt, ik wensch die vermeerre
Van tyd tot tyd; en nooit

CONSTANTIA.

Dat wensch ik uw van gelyken,
En dat de Deugd en Trouw, nooit van uw moog' wyken.

ELIZABETH.

Kindren ik voeg myn zeegenwenschen met al myn Hart daar
by,
Dat 'er nimmer weêr eenige twist zaaken tusschen uw zy;

HENDERYN, en CORNELIA.

En wy wenschen *Mynbeer* en *Mevrouw*! een herstelling der
Trouw.
Op dat *Myn Heer* altoos deugdzaam mag beminnen zyn
Vrouw.

JASPER, en WILLEMYN.

Wy wenschen uw lang gezont, eendrachtig, en vrolyk te
leeven;

HANS, en LEONOR.

Wy bedanken uw alle, voor die Reeks van wenschen aan
ons gegeven.

LEONTIUS.

Het is al vry laat geworden, willen we niet, na binnen gaan
Mevrouwen?

CONSTANTIA.

Zeg eens liefste? is uw vergeeten, onze *Jasper* met *Wille-*
myn, zal Trouwen.

LEON-

L E O N T I U S.

Gy hebt gelyk *Vrouw*, nu *Jasper* ik zal je Kruytleezer maaken,
 Mits dat gy zult zwygen, van de hier voorgevallene zaaken;

J A S P E R.

Voor zeker; ik blyf uw, hondert duyzentmaal, daar voor,
 verpligt *Myn Heer*!

W I L L E M Y N.

Ik meê *Myn Heer*, ik blyf uw ten hoogften dankbaar voor
 die Eer;

Tegens de Aanschouwers.

Hier kan een eyder klaar befchouwen.
 Wat fmert het weezen moet voor *Vrouwen*?
 Die dus ongelukkig zyn Getrouwt,
 't Heeft onz' *Mevrouw*, dikmaals berouwd;
 Ik word' hier eindelyk de B R U Y T;
 En daar meê is ons B L Y - S P E L uyt.

Eynde van het derde en laafte Bedryf.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.bbool.com.cn

www.tinco.com.cn

www.libtool.com.cn